

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕСУРСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Формування спроможних територіальних громад, як самостійного суб'єкта управління муніципального рівня актуалізує проблематику ресурсного менеджменту, що полягає в пошуку дієвих механізмів управління наявним ресурсним потенціалом та інструментів залучення додаткових ресурсів для забезпечення ефективного їх функціонування за рахунок раціоналізації ресурсовикористання та ресурсоефективності.

Відповідно до чинного законодавства, економічною основою функціонування територіальної громади виступають ресурси, що знаходяться у її володінні чи користуванні, до яких належать: рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні відповідних рад [1]. На сьогодні об'єднані територіальні громади виступають суб'єктом, наділеним широким колом повноважень щодо управління майном, яке знаходиться у їхній комунальній власності. Об'єктами такого майна є переважно заклади соціальної сфери, майно органів місцевого самоврядування, підприємства житлово-комунального господарства, отримані громадами в результаті розмежування державного майна України між загальнодержавною власністю і власністю адміністративно-територіальних одиниць, визначених відповідною Постановою КМУ [2].

Водночас, в рамках реформування системи місцевого самоврядування на засадах децентралізації, передбачається формування спроможних, самодостатніх об'єднаних територіальних громад, які здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання послуг з урахуванням кадрових ресурсів, фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці [3].

У процесі реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Станом на квітень 2018 року в Україні створено 728 об'єднаних територіальних громад, загальна площа яких становить 179,2 тис. км², або 31,1% від загальної площі України. На їх території проживає 6,3 млн. ос., що або 31,1% населення України. Частка доходів місцевих бюджетів (у загальний фонд) у ВВП в 2017 році склала 6,7 % [4].

Наведені статистичні дані свідчать про те, що об'єднані територіальні громади виступають суб'єктами управління, наділеними значним ресурсним

потенціалом. Враховуючи те, що від ефективності його використання залежить рівень соціально-економічного розвитку територіальної громади, вони зацікавлені в ефективному його використанні та залученні додаткових ресурсів для розширення дохідної частини власного бюджету. Однак, у цій площині наявні певні проблемні аспекти, пов'язані із відсутністю чітких механізмів реалізації та інституціалізації прав власності на ресурси.

Одним із джерел походження майна об'єднаної територіальної громади є передача його із державної форми власності у комунальну. Для розширення базису функціонування об'єднаних територіальних громад, чинним законодавством передбачено механізми передачі земель сільськогосподарського призначення у комунальну власність ОТГ [5]. Згідно статистичних даних, на даний час у державній власності перебуває 10,4 млн. гектарів сільськогосподарських угідь, з яких 3,2 млн. гектарів - у постійному користуванні державних підприємств, установ та організацій, 2,5 млн. гектарів - у запасі (не надані у власність та користування), решта - в оренді [6]. За даними Міністерства аграрної політики та продовольства України орієнтовна площа земель, що передається у комунальну власність об'єднаних територіальних громад становить 759 тис.га. [7].

Передача земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад дозволить останнім:

- по-перше, контролювати надходження від плати за оренду землі за межами населеного пункту та земельного податку з неї;

- по-друге, розробляти генеральні плани всієї території об'єднаної громади;

- по-третє, застосовувати дієві важелі та механізми управління земельними ресурсами;

- по-четверте, забезпечити економічний розвиток об'єднаної територіальної громади.

Водночас, отримання додаткових ресурсів потребує вироблення об'єднаними територіальними громадами дієвих механізмів управління ними, що у свою чергу потребує належного кадрового забезпечення. Однак, на сьогодні, для окремих сільських та селищних рад характерним є дефіцит висококваліфікованих управлінських кадрів, наділених належним рівнем професійної компетентності та особистісних якостей, а також низька кваліфікація службовців місцевого самоврядування для виконання нових управлінських функцій.

Таким чином, практичне вирішення нагальних проблем щодо управління матеріально-фінансовими та кадровими ресурсами об'єднаних територіальних громад дозволить забезпечити ефективне використання їх наявного ресурсного потенціалу та високий рівень соціально-економічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Про місцеве самоврядування в Україні [чинний від 21.05.1997] // Відомості Верховної Ради, 1997, № 24. – с.170. – (Законодавчий акт)
2. Про розмежування державного майна України між загальнодержавною (республіканською) власністю і власністю адміністративно-територіальних одиниць (комунальною) власністю [чинний від 5.11.1991] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/311-91-п> - (Нормативний документ Кабінету Міністрів України. Постанова)
3. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад [чинний від 8.04.2015] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-п/paran10#10n10>. – (Нормативний документ Кабінету Міністрів України. Постанова)
4. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/247/Моніторинг_Децентралізація_10.04.2018__1_.pdf
5. Питання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад [чинне від 31.01.2018] [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pitannya-peredachi-1>– (Нормативний документ Кабінету Міністрів України. Розпорядження)
6. Деякі питання удосконалення управління в сфері використання та охорони земель сільськогосподарського призначення державної власності та розпорядження ними [чинний від 7.06.2017] [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/413-2017-п>– (Нормативний документ КМУ. Постанова)
7. Сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : minagro.gov.ua

Аліна ЧУПЕТА

Запорізький національний університет,
м. Мелітополь

НЕЕКОНОМІЧНА МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ – ДОДАТКОВИЙ РЕЗЕРВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

У загальній системі управління підприємством провідне місце займає саме управління персоналом. Забезпеченість підприємства кваліфікованими працівниками, мінімізована плинність кадрів, створена психологічно - комфортна робоча атмосфера, налагоджена система оплати праці та мотивації співробітників – основа стабільного розвитку та підвищення конкурентоздатності будь-якого підприємства.